

МЕЖДИНЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

НА “БЕСТТЕХНИКА ТМ – РАДОМИР” ПАД
гр. РАДОМИР

ПРЕЗ ПЪРВО ПОЛУГОДИЕ НА 2010 ГОД.

Настоящият доклад обхваща дейността на “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД, гр. Радомир през периода януари – юни 2010 година. Съдържанието на доклада е съобразено с условията на чл. 100о, ал. 4, т. 2 от Закона за публичното предлагане на ценни книжа и в чл.33 от Наредба №2 от 17.09.2003 г. за проспектите при публично предлагане и допускане до търговия на регулиран пазар на ценни книжа и за разкриването на информация от публичните дружества и другите емитенти на ценни книжа, както и Приложение №10 към същата наредба.

1. Приходи и произведена продукция

През отчетния период дружеството реализира приходи от продажби на промишлена продукция, приходи от продажби на неоперативни материални активи, приходи от наеми, приходи от продажби на технологични отпадъци и други приходи. Малки са финансовите приходи от лихви. По същество всички приходи са brutния поток от икономически изгоди в резултат от обичайната дейност на дружеството, който води до увеличаване на собствения капитал.

Получените през отчетния период **приходи** са в размер на **1 455 хил. лева**. В резултат на засегналата предприятието световна икономическа криза, те са много по-малко спрямо първото полугодие на предходната година и се разпределят по следния начин:

Наименование на приходите	Хил. лева	Относ. дял
Приходи от продажби на продукция	1 082	74,4%
Приходи от наеми	76	5,2%
Приходи от продажби на стружки и технологични отпадъци	10	0,7%
Приходи от продажби на материали	66	4,5%
Приходи от продажби на дълготрайни материални активи	156	10,7%
Други приходи	63	4,3%
Приходи от лихви	2	0,1%
Общо приходи	1 455	100,0%

Приходите от продажби на продукция формират три четвърти от общия размер на приходите. Всичките приходи са 13% от размера им през съответния период на предходната година. Спадът е в следствие на световната икономическа криза, която засегна особено силно производството на инвестиционно оборудване.

Над една четвърт от произведената и експедирана продукция през първото полугодие е предназначена за чуждестранни клиенти.

Основните видове произведени изделия по клиенти са посочени в таблицата на следващата страница.

№ по ред	К л и е н т и	Наименование на продукцията	Стойност (лева)	Относителен дял
21	"Монтаж инженеринг" ЕООД	Механообработка	1 925	0,18%
22	Други клиенти	Възли, детайли и резервни части за производствени машини и оборудване	279 444	25,83%
В С И Ч К О			1 081 823	100,0%

2. Разходи

Разходите са в размер на **2 304 хил. лева** и са свързани предимно с обслужването на текущата производствена дейност на дружеството. Основната част от тези разходи са за заплати и осигуровки, материали, външни услуги, амортизации и други, пряко свързани с дейността.

Размерът и структурата на **разходите за дейността** през първото полугодие на 2010 година са както следва:

Наименование на разходите	Хил. лева	Относ. дял
Разходи за суровини и материали	427	18,5%
Разходи за външни услуги	234	10,2%
Разходи за амортизации	607	26,3%
Разходи за заплати и възнаграждения	638	27,7%
Разходи за осигуровки	100	4,3%
Балансова стойност на продадени активи	81	3,5%
Изменение на запасите от продукция и незавършено производство	109	4,7%
Разходи за командировки	11	0,5%
Представителни разходи	2	0,1%
Еднократни данъци	3	0,1%
Съдебни такси и други юридически разходи	1	0,0%
Други разходи	12	0,5%
Разходи за лихви	77	3,3%
Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	0	0,0%
Банкови такси и комисионни	2	0,1%
Общо разходи	2 304	100,0%

Всички видове разходи бележат намаление в сравнение с първото полугодие на предходната година, в следствие на по-малкия обем на производството. Разходите като цяло намаляват 3,7 пъти. В същото време приходите от продажби на продукция намаляват 7,7 пъти спрямо тримесечието от предходната година. Намалението на всички видове приходи е 7,5 пъти.

Намалението на разходите за материали и външни услуги се дължи и на въведените през втората половина на 2009 год. антикризисни мерки и въведените лимити при използването на горива, газ, енергия и външни услуги.

Разходите за персонала (заплати и осигуровки) намаляват 3,6 пъти спрямо първо тримесечие на предходната година. Това намаление е резултат от спада на изработените нормочасове, респективно на заплатите на нормените работници, както и от преминаването на ненормения персонал на половин работен.

Следва да се обърне внимание на променените разходи за амортизации. В резултат на преоценката на машините и съоръженията, извършена към 30.06.2009 год., разходите за амортизации след тази дата нарастват с 245 хил. лева месечно. От началото на 2010 год. е спряно начисляването на амортизации на значителна част от дълготрайните материални активи, които не се използват поради липса на работа.

Разходите за лихви през първото полугодие на годината са в размер на 77 хил. лева. 66 хил. лв. са лихвите по ползваните банкови кредити от „ОББ“ АД. Няма начислени и платени лихви върху обединените и разсрочени публични задължения. Няма начислени и платени лихви по действащите лизингови договори. Останалите 11 хил. лв. са начислени лихви върху задължения към доставчици.

При влагането им в производството, материалните запаси се отчитат по тяхната историческа цена, която се идентифицира с доставната им стойност. Последната включва всички разходи, свързани с доставянето на стоково-материалните запаси до сегашното им местоположение и състояние. В дружеството е възприет метода на “средно претеглена цена” за изписване на стоково-материалните ценности.

Разпределянето на постоянните общопроизводствени разходи се извършва на базата на нормалния капацитет на производствените мощности, поради което в дружеството като база за разпределение са възприети изработените нормочасове по технология и групи машини и дейности. Като нормален годишен капацитет за “Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД са приети 390 хиляди нормочаса, или 195 хил. н/ч на полугодие. Изработените през първо полугодие 18,3 хиляди нормочаса съответстват на 9,4% от нормативно приетия производствен капацитет. Средното натоварване на производствените мощности е 4 пъти по-лошо, отколкото през цялата 2009-та година.

Дружеството води своето текущо счетоводство и изготвя финансовите си отчети в съответствие с изискванията на българското счетоводно търговско и данъчно законодателство. Като публично дружество, “Бесттехника ТМ-Радомир” прилага Международните стандарти за финансови отчети.

3. Финансови резултати

При приходи 1 455 хил. лева и разходи 2 304 хил. лева се получава **счетоводна загуба** в размер на **-849 хил. лева**.

Ако не бяха намалените амортизации в следствие на „замразените” ДМА, счетоводната загуба би била значително по-голяма.

След преобразуването на счетоводната печалба, съгласно изискванията на Закона за корпоративното подоходно облагане, се получава **финансов резултат след данъчно преобразуване, равен на нула**. На тази база **корпоративен данък не се дължи**.

Балансовата загуба е равна на счетоводната такава от -849 хил. лева.

4. Осигуровки и данъци

Данъкът върху добавената стойност през отчетния период е начисляван редовно. Дължимият ДДС се превежда със закъснения поради финансовите затруднения, породени от икономическата криза. За първото полугодие на 2010 година начисленият данък върху продажбите е 243 хил. лева. Начисленият ДДС за покупките е 141 хил. лева. Размерът на ДДС по вътрешнообщностните придобивания е 2 хил. лева. ДДС за внасяне в края на полугодието е в размер на 102 хил. лева.

Осигуровките върху начисляваните заплати и възнаграждения са осчетоводявани редовно. Начислените като разходи през този период осигуровки върху заплатите и възнагражденията, както за сметка на дружеството така и за сметка на лицата, са в размер на 213 хил. лева. Чрез прихващане са издължени 93 хил. лева. През отчетния период задълженията към социалното осигуряване нараснаха със 116 хил. лева спрямо 31.12.2009 год. и към 30.06.2010 год. те са в размер на 2 591 хил. лева. По-голямата част от сумата е с настъпил падеж и е дължима. Част от нея е начислена върху неизплатените заплати за м. юни 2010 год., както и върху възнагражденията за неизползвани отпуски, поради което не е с настъпил падеж.

Данъкът върху доходите е начисляван редовно и е дължим върху изплатените възнаграждения и заплати. Дължимият такъв не е превеждан от началото на годината. Начисленият през полугодието подоходен данък е в общ размер на 87 хил. лева. Като вземем предвид 757 хил. лв., дължими в края на 2009 година, към 30.06.2010 година дължимият такъв е 844 хил. лева.

През полугодието са начислявани редовно **еднократните данъци**, както и **местните данъци и такси**, общо 3 хил. лева. Към 30.06.2010 год. размерът на дължимите суми по тези данъци и такси е 28 хил. лева.

5. Балансови показатели

Баланс - Активи

Размер и структура на активите на баланса към 30.06.2010 година

Наименование на активите	Хил. лева	Относ. дял
Дълготрайни материални активи, в това число:	156 928	86,1%
• земи (терени)	215	0,1%
• сгради и конструкции	16 910	9,3%
• машини и оборудване	131 772	72,3%
• съоръжения	4 844	2,7%
• транспортни средства	209	0,1%
• други дълготрайни материални активи	22	0,0%
• разходи за придобиване и ликвидация на ДМА	2 956	1,6%
Нематериални дълготрайни активи (програмни продукти)	0	0,0%
Дългосрочни финансови активи	7	0,0%
Материални запаси, в това число:	14 682	8,1%
• материали	4 831	2,6%
• продукция	2 391	1,3%
• стоки	3 809	2,1%
• незавършено производство	3 651	2,0%
Краткосрочни вземания, в това число:	10 703	5,9%
• вземания от клиенти и доставчици	3 571	2,0%
• вземания от свързани предприятия	3 907	2,1%
• предоставени аванси	1 327	0,7%
• данъци за възстановяване	0	0,0%
• други краткосрочни вземания	1 898	1,0%
Парични средства	21	0,0%
Разходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Актива	182 342	100,0%

Дълготрайните (нетекущи) материални активи (имоти, машини, съоръжения, оборудване и други) са с отчетна (първоначална) стойност 165 094 хил. лева в края на първото полугодие и намаляват с 312 хил. лева спрямо началото на годината, когато бяха 165 406 хил. лева. Тази висока стойност е в резултат на извършената към 30.06.2009 год. преоценка по пазарна стойност. Общото увеличение в следствие на тази преоценка е със 128 552 хил. лева, в това число 124 986 хил. лева машини и оборудване и 3 566 лева съоръжения.

Набраното изхажяване към 30.06.2010 год. е 11 122 хил. лева. Балансовата (остатъчна) стойност на ДМА към 30.06.2010 год. е 153 972 хил. лева.

През първото полугодие на 2010 год. отчетната стойност на ДМА намалѐ с 312 хил. лева, главно поради излезли от употреба съоръжения.

През полугодieto не са заприходявани дълготрайните материални активи.

Разходите за придобиване и ликвидация на дълготрайни материални активи по стопански начин нарастват с 19 хил. лева през шестте месеца на годината.

От дълготрайните материални активи, след преоценката, с най-голяма стойност са:

- Машините и оборудването - първоначална (отчетна) стойност 133 854 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 131 772 хил. лева.
- Сградите и конструкциите - първоначална (отчетна) стойност 25 276 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 16 910 хил. лева;

Дългосрочните (нетекущи) нематериални активи представляват счетоводни програмни продукти с първоначална (отчетна) стойност 8 хил. лева и остатъчна (балансова) стойност 0 хил. лева.

Дългосрочните (нетекущи) финансови активи са на стойност 7 хил. лева и се формират, както следва:

- 3 420 лева - акционерно участие с 1 437 акции (номинална стойност 14 370 лева) в "МЕТЕКО" АД, гр. София. Същите представляват 6,15% от капитала на дружеството;
- Компенсаторни инструменти с номинал 4 225 лева.

Материалните запаси, които към 30.06.2010 год. са в размер на 14 682 хил. лева, се формират от следните активи:

- Материали на склад - 4 831 хил. лева. Намаляват с 269 хил. лева в сравнение с началото на годината;
- Готова продукция - 2 391 хил. лева. Същата намалява с 353 хил. лева в сравнение с 31.12.2009 година;
- Незавършено производство - 3 651 хил. лева. Нараства с 244 хил. лева в сравнение с началото на годината, когато е 3 407 хил. лева;
- Стоките са в размер на 3 809 хил. лева и размерът им не се променя през тримесечието.

Наблюдава се намаление общо на материалните запаси спрямо края на 2009 г. с 378 хил. лв.

Краткосрочните (търговски и други) вземания, които към 30.06.2010 год. са в размер на 10 703 хил. лева, намаляват с 1 287 хил. лева от началото на годината. Формират се от следните активи:

- Вземания от клиенти и доставчици - 3 571 хил. лева;
- Вземания от свързани предприятия - 3 907 хил. лева;
- Предоставени аванси - 1 327 хил. лева;
- Данъци за възстановяване няма;
- Други краткосрочни вземания - 1 898 хил. лева. Същите намаляват с 206 хил. лева. Размерът им в края на тримесечието се формира от:
 - Други дебитори - 1 444 хил. лв.;
 - Подотчетни лица - 372 хил. лева;
 - Разчети по застраховки - 24 хил. лева;
 - Други - 58 хил. лева.

Баланс – Собствен капитал и пасиви

Размер и структура на собствения капитал и пасивите на баланса към 30.06.2010 година:

Наименование на пасивите	Хил. лева	Относ. дял
Основен капитал	1 756	1,0%
Резерви	135 082	74,1%
• резерв от последващи оценки на активите и пасивите	115 604	63,4%
• общи резерви	19 105	10,5%
• други резерви	373	0,2%
Финансов резултат, в това число:	-632	-0,3%
• неразпределена печалба от минали години	250	0,1%
• непокрита загуба от минали години	-33	0,0%
• текуща печалба/загуба	-849	-0,5%
Нетекущи пасиви (дългосрочни задължения), в това число:	22 858	12,5%
• задължения към финансови предприятия (лизинг)	2 368	1,3%
• задължения по търговски заеми (ЗУНК)	171	0,1%
• пасиви по отсрочени данъци	12 855	7,0%
• други дългосрочни задължения (обединени и разсрочени задължения към бюджета и социалното осигуряване, включително лихви)	7 464	4,1%
Текущи пасиви (краткосрочни задължения), в това число:	23 277	12,8%
• задължения към финансови предприятия - по кредити от "ОББ" АД	7 137	3,9%
• задължения към доставчици	4 702	2,6%
• задължения към свързани предприятия	2 747	1,5%
• получени аванси	2 606	1,4%
• задължения към персонала	2 522	1,4%
• задължения към осигурителни предприятия	2 591	1,4%
• данъчни задължения	843	0,5%
• други краткосрочни задължения	129	0,1%
Приходи за бъдещи периоди	1	0,0%
Сума на Пасива	182 342	100,0%

Като цяло **собственият капитал** на дружеството към 30.06.2010 г. е в размер на 136 206 хил. лева, спрямо 137 055 хил. лева в началото на периода. Той намалява с 849 хил. лева в края на отчетния период, в резултат на отчетената загуба.

Резервите са на стойност 135 082 хил. лева, като намаляват с 93 хил. лева в сравнение с началото на годината. Те са формирани както следва:

- Резервите от извършената в средата на 2009 год. преоценка са 115 604 хил. лева.
- Общите резерви са 19 105 хил. лева.
- Другите резерви са 373 хил. лева. Те са в размер на 10 на сто от печалбата за последните години и са заделени съгласно изискванията на търговското законодателство.

Дългосрочните задължения намаляват с 530 хил. лева през първото полугодие на годината и към 31.03.2010 год. са 22 858 хил. лева. Намалението е в следствие на издължени чрез прихващане суми по разсрочените за 8 години публични задължения.

• Основната част от тях (7 464 хил. лева) представляват обединените и разсрочени от Министерския съвет задължения към Бюджета и към Националния осигурителен институт. Разсрочването е за осем години и включва както главници, така и лихви, начислени към края на 2003 година. От общата сума са намалени извършените плащания по погасителния план и отписаните задължения поради изтекъл давностен срок;

- Главницата на задълженията по ЗУНК е в размер на 171 хил. лв
- 2 368 хил. лева са задължения към лизингови компании във връзка с доставени машини, производствено оборудване и транспортни средства.
- Останалите 12 855 хил. лв. са пасиви по отсрочени данъци, начислени във връзка с преоценката на ДМА.

Краткосрочни задължения

Задълженията към "ОББ" АД са в размер на 7 137 хил. лева и са по договорените кредитна линия и инвестиционен кредит.

Задълженията към доставчици и клиенти и свързани предприятия през полугодиято намаляват от 11 045 хил. лева към 31.12.2009 год. на 10 055 хил. лева в края на периода. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към доставчици - 4 702 хил. лева, спрямо 5 244 хил. лева в края на 2009 година;
- Получени аванси от клиенти - 2 606 хил. лева, спрямо 2 970 хил. лева в края на 2009 година;
- Получени аванси от свързани предприятия - 2 747 хил. лева, спрямо 2 831 хил. лева в края на 2009 година.

Задълженията към персонала са в размер на 2 522 хил. лева. Тази сума се формира от:

- Начислени заплати за месец юни 2010 год. - 127 хил. лева;
- Неизплатени заплати за предходни месеци на 2010-та и 2009-та години - 1 945 хил. лева;
- Неизплатени заплати на напуснали работници за минали периоди (2003 и 2004 години) - 84 хил. лева;
- Провизирани обезщетения за неизползван платен отпуск от минали години - 275 хил. лева;
- Провизирани обезщетения при пенсиониране - 84 хил. лева;
- Депонирани заплати - 7 хил. лева.

Задълженията към социалното осигуряване към 30.06.2010 год. са 2 591 хил. лева, включително начислените върху заплатите за юни 2010 година, които не са с настъпил падеж. Тези задължения се подразделят на:

- Задължения към Държавното обществено осигуряване - 1 727 хил. лева;
- Задължения към Здравното осигуряване - 609 хил. лева;
- Задължения по допълнителното задължително пенсионно осигуряване на родените след 01.01.1960 година - 233 хил. лева;
- Задължения към фонд Гарантирани вземания на работниците и служителите - 22 хил. лева.

Данъчните задължения от началото на годината намаляха със 131 хил. лева и към 30.06.2010 год. същите са 843 хил. лева. Тези задължения се разпределят както следва:

- Данък върху доходите на персонала - 815 хил. лева;
- Алтернативни данъци - 28 хил. лева.

Другите краткосрочни задължения в размер на 129 хил. лева се формират от:

- Задължения по лихви - 88 хил. лева;
- Други кредитори - 40 хил. лева;
- Разчети с митници - 1 хил. лева.

6. Парични потоци

“Бесттехника ТМ-Радомир” ПАД е възприело прекия метод за представяне на движението на паричните средства в отчета за паричните потоци. В този отчет се отразяват измененията, настъпили в паричните средства на дружеството, в резултат на извършени сделки и операции през отчетния период. Паричните потоци са входящите постъпления и изходящите плащания на парични средства и парични еквиваленти.

Движение на паричните средства през първо полугодие на 2010 година

Налични парични средства в началото на периода	21 хил. лв
Парични постъпления през периода	1 580 хил. лв
Парични плащания през периода	1 580 хил. лв
Налични парични средства в края на периода	21 хил. лв

Постъпления

Размер и структура на постъпленията по отчета за паричния поток

Наименование на постъпленията	Хил. лева	Относ. дял
Постъпления от търговски контрагенти	1 580	100,00%
Постъпления от валутни курсови разлики	0	0,00%
Други постъпления от финансова дейност	0	0,00%
Всичко постъпления	1 580	100,0%

Паричните постъпления през периода представляват основно плащания от клиенти - 1 580 хил. лева.

Плащания

Плащанията са предимно във връзка с осигуряването на текущата производствена дейност и свързаните с нея преки, общопроизводствени и административни разходи.

Размер и структура на плащанията по отчета за паричния поток:

Наименование на плащанията	Хил. лева	Относ. дял
Плащания на търговски контрагенти	940	59,49%
Плащания на трудови възнаграждения, осигуровки и данъци върху тях	398	25,19%
Други плащания за оперативна дейност	163	10,32%
Платени лихви, такси, комисионни по заеми с инвестиционно предназначение	50	3,16%
Други финансови плащания	29	1,84%
Всичко плащания	1 580	100,00%

7. Основни икономически показатели за финансов анализ

А. Показатели за рентабилност.

Характеризират ефективността на приходите от продажби, на капитала, на реалните активи и пасиви. Изразяват се с коефициент:

а) Коефициент на рентабилност на приходите от продажби

$$K_{pp} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Нетни приходи от продажби}} = \frac{-849}{2\,906} = -0,292$$

б) Коефициент на рентабилност на собствения капитал

$$K_{рск} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{-849}{136\,206} = -0,006$$

в) Коефициент на рентабилност на пасивите

$$K_{рп} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Пасиви}} = \frac{-849}{46\,136} = -0,018$$

г) Коефициент на капитализация на активите

$$K_{ка} = \frac{\text{Финансов резултат}}{\text{Сума на реалните активи}} = \frac{-849}{182\,342} = -0,005$$

Коефициентите на рентабилност се изчисляват обикновено на годишна база за пълен отчетен период и съгласно изискванията на икономическата теория следва да бъдат със стойност не по-малка от 0,05 за добре работещо предприятие. Коефициентите на рентабилност са положителни величини, когато финансовият резултат е печалба, и показват темповете на възвращаемост на капитала.

Коефициентите на рентабилност на дружеството за първото полугодие на 2010 г. са силно влошени спрямо предходната година. Това се дължи от една страна на отчетената загуба и от друга на преоценката на дълготрайните активи на дружеството в средата на 2009 година.

Б. Показатели за ефективност

Тези показатели характеризират съотношението на приходите и разходите. Изчисляват се в коефициент.

а) Коефициент на ефективност на разходите

$$K_{ер} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}} = \frac{1\,455}{2\,304} = 0,632$$

б) Коефициент на ефективност на приходите

$$K_{еп} = \frac{\text{Разходи}}{\text{Приходи}} = \frac{2\,304}{1\,455} = 1,584$$

Коефициентите на ефективност са влошени спрямо тези от 2009 година, когато бяха съответно 1,002 и 0,998. Коефициентът на ефективност на приходите от обичайната дейност следва да бъде със стойност не по-голяма от 0,95 според икономическите изисквания за добре работещо предприятие.

В. Показатели за ликвидност

Показателите за ликвидност са количествени характеристики на способността на предприятието да изплаща текущите си задължения с наличните краткотрайни активи.

а) Коефициент на обща ликвидност

$$K_{ол} = \frac{\text{Краткотрайни активи}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{25\,407}{23\,278} = 1,09$$

б) Коефициент на бърза ликвидност

$$K_{бл} = \frac{\text{Краткоср. взем. + Краткоср. инвест. + Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{11\,724}{23\,278} = 0,50$$

в) Коефициент на незабавна ликвидност

$$K_{\text{нл}} = \frac{\text{Краткосрочни инвестиции} + \text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{21}{23\,278} = 0,0009$$

г) Коефициент на абсолютна ликвидност

$$K_{\text{ал}} = \frac{\text{Парични средства}}{\text{Краткосрочни задължения}} = \frac{21}{23\,278} = 0,0009$$

Коефициентът на обща ликвидност е доста по-малък от теоретичния норматив за добре работещо предприятие, а именно 2,00. Същият почти се запазва на равнището от 2009 год., когато е със стойност 1,11.

За предходната година коефициентът на бърза ликвидност беше 0,49. Към 31.03.2010 год. същият става на 0,50.

Г. Показатели за финансова автономност

Показателите за финансова автономност са количествени характеристики на степента на финансовата независимост на предприятието от кредиторите.

а) Коефициент на платежоспособност

$$K_{\text{плс}} = \frac{\text{Собствен капитал}}{\text{Пасиви}} = \frac{136\,206}{46\,136} = 2,952$$

б) Коефициент на задлъжнялост

$$K_{\text{з}} = \frac{\text{Пасиви}}{\text{Собствен капитал}} = \frac{46\,136}{136\,206} = 0,339$$

Получените коефициенти почти запазват равнището си от 2009 год., когато са съответно 2,864 и 0,349. Коефициентът на платежоспособност следва да бъде със стойност не по-малка от 0,5 съгласно икономическата теория.

Д. Показатели за обръщаемост на материалните запаси

Показателите за обръщаемост на материалните запаси характеризират ефективността от използването им. Материалните запаси са краткотрайни активи и колкото по-късо е времето на един оборот, толкова по-добра е ефективността от тяхното използване.

Колкото по-малко средства са ангажирани в материални запаси, толкова по-добра е и ликвидността.

а) Времетраене на един оборот в дни

$$V_{\text{еод}} = \frac{\text{Средна наличност на МЗ} \times 360}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{14\,871 \times 360}{2\,164} = 2\,474 \text{ дни}$$

Показателят отразява за колко дни материалните запаси правят един оборот.

Сумата на средната наличност на материални запаси се изчислява чрез използване на средна хронологична величина на база наличностите в началото и в края на всеки месец от периода.

Нетния размер на приходите от продажби на продукцията е получен чрез проста екстраполация на полугодишния резултат (умножава се по 2), с цел съпоставимост с предишния отчетен период.

Този показател е неблагоприятен за предприятието и се влошава значително в сравнение с предходната година, когато времето за един оборот е 429 дни.

От друга страна, следва да се има предвид, че дългият производствен цикъл е обективно обусловен от характера на продукцията, а оттам и обръщаемостта на материалните запаси е малка.

б) Брой на оборотите, които извършват материалните запаси

$$BO_{\text{мз}} = \frac{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}}{\text{Средна наличност на материалните запаси}} = \frac{2\,164}{14\,871} = 0,15$$

Този показател характеризира обръщаемостта на материалните запаси. Коефициентът е неблагоприятен и се влошава многократно спрямо предходната година, когато същият е 0,84.

в) Заетост на материалните запаси

Показателят определя сумата на материалните запаси, която обслужва един лев от нетния размер на приходите от продажби на продукцията.

$$Z_{\text{мз}} = \frac{\text{Средна наличност на материалните запаси}}{\text{Нетен размер на приходите от продажби на продукцията}} = \frac{14\,871}{2\,164} = 6,87$$

Показателят се влошава значително в сравнение с края на предходната година, когато е равен на 1,19.

Е. Показатели за маржове на база печалба на различни етапи.

Показателите за маржове на база печалба отразяват съотношението на различните видове печалба към различните видове приходи.

а) EBITDA марж

EBITDA представлява печалбата от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации (изключват се финансовите приходи и разходи)

$$K_{\text{ебитда}} = \frac{\text{Печалба от дейността, преди лихви, данъци, обезценки и амортизации}}{\text{Приходи от продажби}} = \frac{-165}{1\,453} = -11,4\%$$

За да е ефективно едно дружество и да може да реализира относително добра възвръщаемост, този показател би следвало да бъде не по-малък от 25%.

б) EBT марж

EBT представлява печалбата от цялата дейност, преди облагането с данъци

$$K_{\text{ебт}} = \frac{\text{Печалба от цялата дейност, преди облагането с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-849}{1\,455} = -58,4\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 5%.

в) EAT марж

EAT представлява печалбата от цялата дейност, след облагането с данъци

$$K_{\text{еат}} = \frac{\text{Печалба, след облагане с данъци}}{\text{Приходи от дейността}} = \frac{-849}{1\,455} = -58,4\%$$

За да е ефективно едно дружество, този показател би следвало да бъде не по-малък от 4,5%.